

Tartu Täiskasvanute Gümnaasium

Tartu Täiskasvanute
Gümnaasiumi arengukava
2024-2029

Tartu 2023

Sisukord

<i>Sissejuhatus</i>	3
1 <i>Üldandmed</i>	4
2 <i>Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi visioon, missioon ja põhiväärtused</i>	5
2.1. Visioon.....	5
2.2. Missioon.....	6
2.3. Kooli põhiväärtused.....	6
3 <i>Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi kooliarenduse põhisuunad ja valdkonnad</i>	7
4 <i>Arengukava 2020 - 2023 täitmine</i>	7
4.1. Õppe – ja kasvatustegevus.....	7
4.2. Eestvedamine ja juhtimine. Personalitöö.....	7
4.3. Ressursside juhtimine.....	8
4.4. Koostöö huvigruppidega.....	8
5 <i>Arengukava 2024 – 2029 strateegilised eesmärgid</i>	8
6 <i>Arengukava uuendamise kord</i>	10

Sissejuhatus

Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi (TTG) arengukava on dokument, millega määratakse kooliarenduse põhisuunad võttes aluseks PGS § 67 lg1 ja 78 lg 3, Eesti haridusstrateegia „Tark ja tegus Eesti 2035“, Eesti Haridusvaldkonna arengukava 2021 – 2035, Tartu linna arengustrateegia „Tartu 2030“, Tartu linna arengudokumentide kord (LVK määrus nr 52 18.05.2023) ja Tartu linna koolide kvaliteedikokkulepe 2022.

Arengukava on koostatud aastateks 2024 – 2029. Selles sõnastatakse kooli peamised arengusuunad järgmiseks viieks õppeaastaks ning kirjeldatakse kooli eesmärke sellel perioodil. Igaks õppeaastaks sõnastatakse arengukavast lähtuvalt ja ühiskonnas toimuvaid muutusi arvestades õppeaasta prioriteedid ning tegevuskava nende saavutamiseks õppeaasta üldtööplaanis.

Kooli arengukava koostamisel on lähtutud Tartu arengustrateegia 2030 eesmärgist: Tartu on elukestvot õpet võimaldav täiendus- ja ümberõppekeskus, mis hõlmab erineva taseme haridusasutusi.

Vastavalt Tartu linna arengukavale 2018 – 2025 lähtutakse kooli arengukava koostamisel järgnevatest põhimõtetest:

- **Hariduse kättesaadavuse parandamine** – Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumis on võimalik omandada paindlikke õppevorme kasutades põhi – või gümnaasiumiharidus igas vanuses kooliea ületanud inimestel.
- **Nüüdisaegse õpikäsituse elluviimist toetava juhtimise ja õppe korraldamine** - koolis rakendatakse täiskasvanud õppija vajadustele vastavaid õppimisvõimalusi; koolis on loodud võimalused õppijate mitmekülgeks arenguks; õpilased on rahul kooli õppekorralduse ja selle kvaliteediga.
- **Haridustöötajate väärtustamine ja nende professionaalse arengu toetamine** - koolis töötavad andragoogilise ettevalmistusega õpetajad; õpetajad on rahul töö- ja koolikeskkonnaga.
- **Õpilaste arengut ja õpihuvi toetava õppetöö mitmekesistamine** – Tartu linna huvikoolide, kõrgkoolide, ettevõtete, kultuuri – ja mäluasutuste võimalused on lõimitud õppetöösse.
- **Innovaatiliste tehnoloogiate kasutamine õppijakeskse õppetöö läbiviimiseks** – kooli poolt pakutav e-õppe ja põimõppe on pidevas arengus.
- **Kõigi põlvkondade lõimimine elukestvasse õppesse** – vähese haridusega täiskasvanute teavitamine õppimisvõimalustest, õppijate mitmekülge toetamine õppes püsimisel.

- **Eesti hariduselu eestvedamine ja Tartu kujundamine kõigi õppijate linnaks** – Tartu Täiskasvanute Gümnaasium on täiskasvanud õppijaid ja täiskasvanute koolitajaid toetav kompetentsikeskus.

Kooli arengukava koostamisel lähtuti kooli sisehindamise 2020/2021- 2022/2023 tulemustest ja parendustegevustest ja Eesti haridusvaldkonna arengukava 2021 – 2035 strateegilistest eesmärkidest. Arengukava koostamine toimus kollegiaalselt – kõik sisehindamise valdkonnad ning arengukava võtmealad arutati korduvalt läbi kogu kooli õpetajaskonna ja õppijate esindajatega ning hoolekoguga.

Arengukava eesmärkide saavutamine on pikaajaline protsess. Eesmärkidest lähtuvalt planeeritakse igal aastal tegevused kooli üldtööplaanis, millele antakse hinnang kooli sisehindamise käigus ning millest kooli juhtkond teeb kokkuvõtte õppeaasta viimases õppenõukogus.

1 Üldandmed

Kooli ajalugu ulatub aastasse 1914. a, mil Tartus hakati korraldama Kutseharidusseltsi eestvedamisel kursusi täiskasvanutele üldainetes ning mille jätkuks avati 1918. aastal Tartu Haridusseltsi Õhtukeskkool. Tartu Täiskasvanute Gümnaasium loeb oma eelkäijateks kõiki Tartus täiskasvanutele üldharidust andnud koole, sest on tekkinud mitmete liitmiste ja ümbernimetamiste tulemusena ning käesoleval hetkel on ainuke selletaoline Tartus. 2024.a tähistab kool oma 110. sünnipäeva.

Tartu Täiskasvanute Gümnaasium (TTG) on mittestatsionaarses vormis töötav üldhariduskool, mis lähtub oma töös nii Põhikooli ja gümnaasiumiseadusest kui ka Täiskasvanute koolituse seadusest. Kool pakub nii põhihariduse kui gümnaasiumihariduse lõpetamise võimalust inimestele, kelle õpingud erinevatel põhjustel on katkenud üldharidus- või kutsekoolis. Kooli komplekteerumine toimub vastavalt nõudlusele.

Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumil on koolitusloa alusel õigus läbi viia õpet II-III kooliastmes ja gümnaasiumis. Alates 2003. aastast korraldab kool üldhariduslikku õpet Tartu Vangla kinnipeetavatele.

Kooli õppijad erinevad statsionaarse õppevormi õppijatest, mis tingib õppeprotsessis andragoogiliste põhimõtete järgimist. Täiskasvanute gümnaasiumite õppurite spetsiifilisus tuleneb:

- õppijate vanusest ja suurematest (elu)kogemustest
- lühemast või pikemast pausist õpingutes
- õppegruppide heterogeensusest (õppijate vanus 16 ... 50+)
- tavapärase kooliedu puudumisest eelmises koolis ning vastavast negatiivsest kogemusest
- õppimisest kui mittepõhitegevusest (lisakoormus töö-, pere- jm kohustuste kõrval)
- õppimist mõjutavatest terviseprobleemidest s.h sotsiaalne ärevus, ärevushäire, depressiivsus
- kooli astumise vabatahtlikkusest ja õpilaste iseseisvusastmest (tavapäraselt puudub lastevanemate mõju)
- õpetamise metoodikast ja õpilane-õpetaja suhtest (andragoogiline lähenemine)

Kooli võetakse vastu koolikohustusliku ea ületanud (noori) täiskasvanuid nii põhikooli kui gümnaasiumi klassidesse. Viimase arengukava perioodi vältel on 10.klassi õppima asunute keskmine vanus langenud – mittestatsionaarses õppes soovivad õppida samal aastal põhikooli lõpetanud noored, kellel sageli puudub valmisolek ja motivatsioon mittestatsionaarses õppevormis vajalikuks iseseisvaks tööks.

Õppetöö vormideks koolis on: mittestatsionaarne õpe ja eksternatuur (põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamine aine- ja lõpueksamitena), üksikaineõpe (osakoormusega õpe, kus õpilane valib vastavalt võimalusele ja võimetele väiksema õppekoormuse mittestatsionaarse õppevormi tunnijaotuskavast).

Õppetöö koolis on paindlik, õpilasel on võimalik vastavalt oma võimalustele valida hommikune (9.00-15.00) või õhtune õppeaeg (16.30-20.35) või lõpetada gümnaasium e-õppes. Kõiki neid vorme on võimalik omavahel ka õppija vajadustest lähtuvalt kombineerida.

2 Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi visioon, missioon ja põhiväärtused

2.1. Visioon

Tartu Täiskasvanute Gümnaasium on kvaliteetset haridust pakkuv hinnatud täiskasvanute õppe kompetentsikeskus Eestis.

Paindlikus, turvalises, toetavas ning avatud keskkonnas loome eeldused elumuutvateks võimalusteks ja eneseostuseks nii õppijatele kui ka õpetajatele.

2.2. Missioon

Mõtestatud õppe kaudu kujundada täiskasvanud õppijate tulevikuvalmidust.

Visiooni saavutamiseks ja missiooni täitmiseks järgitakse Tartu Täiskasvanute Gümnaasium järgmised tegevuspõhimõtteid:

- individuaalne lähenemine: kõik õppijad saavad oma tasemest ja vajadustest lähtuvalt valida endale võimalikult sobiva viisi õppimiseks
- õppimisvõimaluste mitmekesisus: üksikud ained, täiskoormus, päeval, õhtul, e-õppena, põimõppena, eksternina
- õppeainete lõiming tervikliku maailmapildi kujundamiseks, kasutades õpikeskkonnana Tartu linnaruumi, kultuuri – ja mäluasutusi
- kompetentsed õpetajad: nüüdisaegset õpikäsitlust toetavad täiendkoolitused, täiskasvanute koolitaja kutsega õpetajad
- kooli tutvustamine täiskasvanute koolitajate parimaid praktikaid vahendava kompetentsikeskusena.

2.3. Kooli põhiväärtused

Mõtestatud õpitee – mõtestatus, akadeemiline ausus, eesmärgipärasus, motiveeritus, julgus, loominguilisus, vastutus – ja kohusetunne, pingutuse väärtustamine, elukestev õpe,

Lugupidamine ja hoolivus – vastastikune viisakus ja märkamine, austus, sallivus, empaatia, heatahtlikkus, kokkulepetest kinnipidamine

Paindlikkus – õppijate individuaalsusega arvestamine, erinevate õppevormide võimaldamine, avatus

Eluterve hoiak – mõistlikkus, tasakaalukus, uuendusmeelsus, vaimne ja füüsiline tervis, motiveeritus, rõõmsameelsus, rahulik õpikeskkond, traditsioonide järgimine

Koostöö – erinevate sihtrühmade ja huvigruppidega, kolleegidega, õppijatega, õppijate omavaheline koostöö, üksteiselt õppimine.

3 Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi kooliarenduse põhisuunad ja valdkonnad

Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi eesmärgid aastani 2029 tulenevad Eesti Haridusvaldkonna arengukava 2021 – 2035 eesmärkidest:

1. Õpivõimalused on valikurohked ja kättesaadavad ning haridussüsteem võimaldab sujuvat liikumist haridustasemete ja -liikide vahel. Siht: elanikkonna haridustaseme tõus.
2. Eestis on pädevad ja motiveeritud õpetajad ja koolijuhid, mitmekesine õpikeskkond ning õppijast lähtuv õpe. Siht: Nüüdisaegne õpikäsitus. Õpe on õpetajaid ja õppijaid võimestav.
3. Õpivõimalused vastavad ühiskonna ja tööturu arenguvajadustele. Siht: Elukestev õpe ja karjääripöörde võimalused.

4 Arengukava 2020 - 2023 täitmine

4.1. Õppe – ja kasvatustegevus

Arengukava 2020-2023 eesmärgid olid: e-õppe uuendamine vastavalt kaasaegsetele digitaalsetele võimalustele, ühised õppeülesanded ja õppekäigud õppeainete lõiminguks ning täiendav tugi õppijatele õpitubade süsteemi kaudu.

2020.a märtsis algas esimene COVID19 laialdasest levikust tingitud distantsõppe periood, sellele järgnes ka teine 2021.a kevadel ja lühem distantsõpe 2021.a detsembris. Kogu perioodi vältel olid nii õppijad kui õpetajad sageli sunnitud õppetööst eemale jääma. Seetõttu sattus e-õppe arengukiirendisse.

2022/2023. a kevadeks on TTG kodulehe osa kursuste leht, millelt on leitavad kõigi ainekursuste teemade õppematerjalid ja iseseisva töö ülesanded õppijatele, kes ei ole saanud erinevatel põhjustel osaleda kontakttundides.

Õppijate jaoks, kes vajavad individuaalset tuge, on juurutatud õpitubade süsteem.

4.2. Eestvedamine ja juhtimine. Personalitöö.

Arengukava 2020-2023 eesmärgid olid: paindlik reageerimine väliskeskkonna muutustele, tagades stabiilse ja turvalise töökeskkonna õppijatele ja õpetajatele.

Koolis on olemas kvalifikatsiooninõuetele vastav õpetajaskond.

Õpetajaskonnal on olemas super- ja kovisiooni kogemus ning kompetents selle rakendamiseks kolleegide või õppijate toetuseks.

4.3. Ressursside juhtimine

Kooli õpilaste arv on püsinud stabiilsena arvestades kooli ruumivõimalusi.

Perioodil 01.09.2020 – 31.08.2022 oli õppijate toetuseks ning õppetöö mitmekesistamiseks võimalik kasutada ESF ja HTM poolt rahastatud projekti „Uued teadmised, uued võimalused“

4.4. Koostöö huvigruppidega

TTG on viinud läbi koostööseminari mittestatsionaarset õpet korraldavatele õppeasutustele Eestis ning jaganud parimaid praktikaid kutseõppeasutustele (Rakvere, Kehtna ja Võru Kutsehariduskeskused) ja Jõgevamaa Riigigümnaasiumile.

Eelneval arengukavaperioodil on osaletud Töötukassa poolt korraldatud töömessidel, Tartumaa täiskasvanuhariduse võrgustiku ja Tartu Täiskasvanute Koolitajate klubi töös. 9 õpetajat ja kooli juhtkond (kokku 11 töötajat) omavad täiskasvanute koolitaja kutset.

5 Arengukava 2024 – 2029 strateegilised eesmärgid

Strateegiline eesmärk 1. Juurutatud on ajakohastatud õppekava, mis tugineb nüüdisaegsele õpikäsitusele ja toetab mõtestatud õppimist ning tervikliku maailmapildi kujunemist.

E1 ajakohastatud õppekava põhikoolis ja gümnaasiumis koos seda toetavate e-õppe arendustega, mis arvestab õppijate individuaalsust ja toetab tervikliku teaduspõhise maailmapildi kujunemist

E2 madala haridustasemega inimeste õppesse toomine ja toetamine õppe lõpetamiseni

Selleks vajalikud tegevused:

Toimub üleminek ajakohastatud õppekavale põhikoolis ja gümnaasiumis.
Õppeaine lõiminguks vajalike tingimuste kujundamine kooli töötajatele.
Õppeainete lõimingu suurendamine õppekäikude ning ühiste õppeülesannete kaudu.
Õpistrateegiate – alase juhendmaterjali loomine TTG õpetajatele.

Strateegiline eesmärk 2. TTG lõpetanutel on kujunenud üldpädevused (vastavalt riiklikele õppekavadele), mis võimaldavad õppimist järgmisel tasemel ja osalemist elukestvas õppes ning üldoskused toimetulekuks tööturul (OSKA)

E1 ainepädevuste kõrval on väärtustatud üld- ja tulevikupädevuste areng

E2 õppija on valmis võtma vastutust oma õpingute eest

Selleks vajalikud tegevused:

Õpioskuste ja enesejuhtimise oskuste arengu toetamine kogu koolis.
Vaimse tervise hoidmiseks vajalike teadmiste ja oskuste arendamine kogu koolis.
Ühiskonnas ja tööturul vajalike digipädevuste kujundamine.
Karjääriõpetuse tundide juurutamine põhikoolis.
Õpilaste ja kooli töötajate tunnustussüsteemi jätkuv arendamine.

Strateegiline eesmärk 3. Meeskondlik professionaalsus ja parimate praktikate jagamine ning vahendamine

E1 õpetajate võimestamine

E2 TTG on täiskasvanute mittestatsionaarse üldharidusõppe kompetentsikeskus

Selleks vajalikud tegevused:

Sisekoolituste korraldamine aktuaalsetel ja prioriteetsetel teemadel, mis võimaldavad õpetajatel säilenõtkelt toime tulla ühiskonnas toimuvate muutustega.
Vastastikuste tunnikülastuste süsteemi arendamine, et toetada parimate praktikate jagamist ja õppeainete lõimingut.
Õppenõustajate tegevusmudeli loomine.
Kaasaegse teadmise ja parimate praktikate jagamise võimaluste loomine mittestatsionaarset õpet pakkuvate haridusasutuste meeskondadele.

Strateegiliste eesmärkide elluviimiseks planeeritakse konkreetsed tegevused igaks õppeaastaks kooli üldtööplaanis, millele antakse hinnang kooli sisehindamise käigus ning millest kooli juhtkond teeb kokkuvõtte õppeaasta viimases õppenõukogus.

6 Arengukava uuendamise kord

Arengukava ja selle uuendused valmistatakse ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukoguga. Vajadusel kaasatakse eksperte koolist või väljastpoolt kooli. Arengukava kinnitatakse pidaja kehtestatud korras. Arengukava ja selle uuendused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.